KAMPANIA EDUKACYJNA
WĘGROWA

Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Miasta Węgrów przy ulicy Prostej" dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Działanie 2.2 Gospodarka odpadami komunalnymi.

Fundusze Europejskie Infrastruktura i Środowisko

Rzeczpospolita Polska

Unia Europejska Fundusz Spójności

SPIS TREŚCI

Korzyści z recyklingu 3
Gospodarka o obiegu zamkniętym 4
Dlaczego segregacja? 5
Tworzywa sztuczne 6
Metale 7
Papier 8
Szkło 9
Odpady biodegradowalne 10
Symbole na opakowaniach 11
Indeks odpadów 12
Indeks A,B 13
Indeks C, D 14
Edu-wkładka 15-18
Indeks E, F 19
Indeks G, H, I, J, K 20
Indeks L, M 22
Indeks N, O 23
Indeks P 24
Indeks P, R 26
Indeks Ś 27
Indeks T 28
Indeks U, W 29
Indeks Z 30
Indeks Ż 31

Opracowanie:

zielonypunkt.co czyste otoczenie

www.zielonypunkt.co

Urząd Miejski w Węgrowie
ul. Rynek Mariacki 16
07-100 Węgrów
sekretariat@wegrow.com.pl

Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Węgrowie
Tel. (25) 792 31 81 wew. 201
www.odpady.wegrow.com.pl

KORZYŚCI Z RECYKLINGU

Prawidłowe gospodarowanie odpadami na przestrzeni ostatnich lat stało się niezwykle istotnym zagadnieniem, mającym znaczący wpływ na stan środowiska naturalnego. W dobie rosnącego zapotrzebowania na surowce i wzmagającej się eksploatacji dóbr natury, recykling jawi się jako bardzo ważny element każdej nowoczesnej gospodarki. Pozwala na wielokrotne korzystanie z surowców znajdujących się w obiegu gospodarczym, stanowiąc źródło licznych korzyści ekologicznych i ekonomicznych.

Recykling wydatnie ogranicza konieczność wydobycia surowców, zapewniając utrzymanie ich podaży na poziomie niezbędnym dla innych gałęzi gospodarki. W porównaniu do procesu pozyskiwania surowców ze źródeł naturalnych, np. rud metali, proces odzysku tych surowców z odpadów wymaga znacznie mniejszych nakładów energii. Recykling aluminium (np. puszek po napojach) pozwala zmniejszyć zapotrzebowanie na energię o blisko 95%, w stosunku do wytopu aluminium z rudy (boksytu). Z powodzeniem odzyskuje się również metale występujące w zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym, gdzie, oprócz wspomnianego aluminium występuje także miedź, srebro, złoto i platyna.

Niemal wszystkie stosowane aktualnie tworzywa sztuczne są produktem pochodnym ropy naftowej. Skuteczne przetwarzanie, obecnych na polskim rynku, plastikowych opakowań i innych przedmiotów wykonanych z tworzyw sztucznych pozwoliłoby na istotne ograniczenie jej importu.

Bardzo wdzięcznym surowcem, umożliwiającym wielokrotne jego przetwarzanie, jest szkło. Szklane opakowania w postaci butelek i słoików, przetworzone na tzw. granulat szklany, stanowią znaczący element wsadu szklarskiego, służącego do produkcji nowych szklanych opakowań. Recykling szkła nie tylko zmniejsza zużycie wody i energii niezbędnej do jego produkcji, ale także wiąże się z ogromną redukcją wydobycia surowców pierwotnych, których pozyskiwanie jest związane z degradacją środowiska i niszczeniem krajobrazu. Wielką zaletą recyklingu opakowań szklanych, która ma niebagatelny wpływ na stan naszego zdrowia, jest znaczna redukcja emisji szkodliwych substancji do środowiska.

Także papier jest surowcem nadającym się niemal w 100% do recyklingu. Wyprodukowanie jednej tony papieru z makulatury pozwala ograniczyć wycinkę drzew, a także znacznie zmniejszyć zużycie wody, paliwa i energii, potrzebnych w całym procesie.

Znakomita większość odpadów, które generujemy, nadaje się do recyklingu. Tylko od naszej świadomej postawy zależy, czy będziemy przyczyniać się do rozsądnego gospodarowania zasobami naturalnymi i zostawimy naszym dzieciom i wnukom świat czysty i bezpieczny.

GOSPODARKA O OBIEGU ZAMKNIĘTYM

Obecnie funkcjonująca gospodarka, w znacznym stopniu, działa w oparciu o **model liniowy**. Potrzebuje ona stałego wydobycia ogromnych ilości surowców, a wyprodukowane dobra, po zużyciu, nie są przetwarzane w recyklingu. Na całym świecie recyklingowi poddawane jest zaledwie kilka do kilkunastu procent odpadów. Pozostała masa odpadów jest deponowana na składowiskach.

Przejście od gospodarki liniowej do **gospodarki o zamkniętym obiegu surowców** polega przede wszystkim na maksymalnym zorientowaniu każdego rodzaju działalności na ekologię. Uwzględnienie oddziaływania gospodarki na środowisko i minimalizowanie lub eliminowanie negatywnych skutków jej działania jest kluczowym czynnikiem warunkującym przetrwanie naszej cywilizacji.

Wymaga to odpowiedzialnego projektowania oraz planowania na każdym etapie, aby zapewnić łatwy odzysk surowców zawartych w zużytych produktach. Wydobycie surowców pierwotnych oraz ilości powstających odpadów mogą być w ten sposób ograniczone do minimum. Nowoczesne technologie, w przyszłości, pozwolą całkowicie wyeliminować powstawanie odpadów.

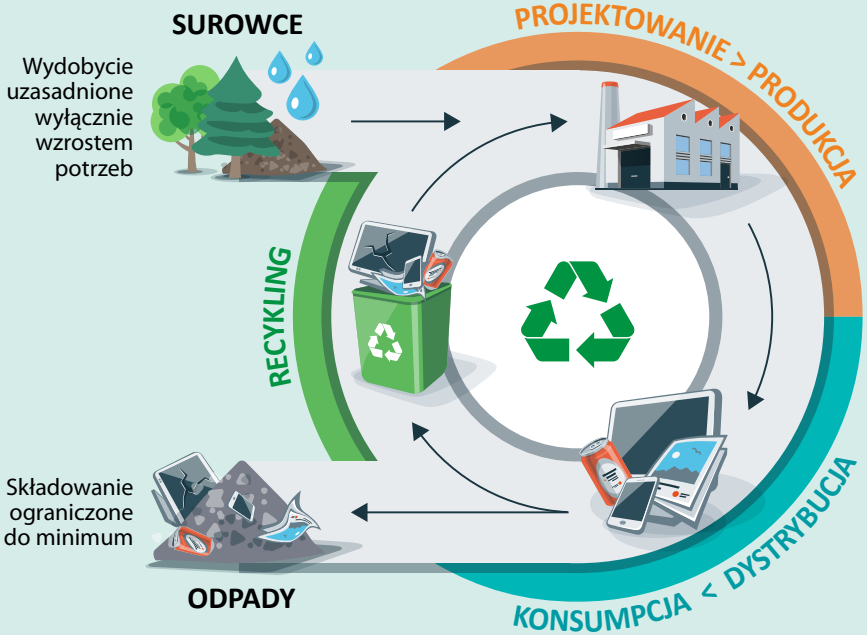

DLACZEGO SEGREGACJA?

Wstępując do UE, poza licznymi korzyściami, nasz kraj przyjął na siebie wiele nowych zobowiązań, także w sferze gospodarki odpadami. Jednym z nich było osiąganie kolejnych, wymaganych poziomów recyklingu i zagospodarowania odpadów. Wyzwaniem na rok 2020 było osiągnięcie stanu gospodarki odpadami, w którym połowa powstających odpadów jest poddawana procesom recyklingu i przygotowania do ponownego użycia. Dotyczy to frakcji odpadów komunalnych takich jak: papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło.

Selektywna zbiórka odpadów jest tym, co decyduje o sukcesie systemu gospodarowania odpadami. To, czy i jak segregujemy odpady, rzutuje nie tylko na koszty obsługi całego systemu, ale przede wszystkim na ilość i jakość surowców trafiających do ponownego wykorzystania. Mieszkańcy, deklarujący i skrupulatnie prowadzący selektywną zbiórkę odpadów, nie tylko chronią środowisko naturalne, ale także korzystają z niższej stawki opłaty za odbiór i zagospodarowanie odpadów.

Wzrost udziału frakcji segregowanej w ogólnym strumieniu odpadów powinien być celem wszystkich mieszkańców. Nieosiągnięcie wymaganych poziomów recyklingu przez kraj członkowski UE wiąże się z nałożeniem kar finansowych, a te muszą być pokrywane z opłat za odbiór i zagospodarowanie odpadów, co z pewnością wpływa na ich wysokość.

Pamiętajmy, że odpady to nie zwyczajne śmieci, których chcemy się pozbyć, ale w znacznej mierze surowce, nadające się do ponownego wykorzystania. Jest to szczególnie istotne, ponieważ do roku 2030 w naszym kraju zostanie zamkniętych większość składowisk odpadów komunalnych. Nieliczne, które pozostaną, będą przyjmować wyłącznie, niepodlegającą jakiemukolwiek procesowi odzysku, pozostałość z całego strumienia odpadów. Oznacza to konieczność zwiększania masy odpadów segregowanych. Odpady, które nie zostaną poddane recyklingowi, trafią do zakładów termicznego przekształcania odpadów komunalnych (potocznie nazywanych spalarniami). Niestety, spalając odpady, bezpowrotnie tracimy cenne surowce. Ponadto, przy spalaniu odpadów pojawia się problem zagospodarowania powstałych popiołów oraz konieczność stosowania wydajnych i kosztownych systemów filtracji spalin.

Wypełnienie wszystkich zobowiązań w zakresie gospodarowania odpadami komunalnymi, wynikających z dyrektyw unijnych, nie jest celem samym w sobie. Fundamentem każdego z tych działań jest troska, o to, jaki świat chcemy pozostawić następnym pokoleniom..

Ta idea powinna zagościć w świadomości każdego z nas, ponieważ kolejne lata stawiają przed nami jeszcze większe wyzwania.

TWORZYWA SZTUCZNE

Współcześnie trudno wyobrazić sobie codzienne funkcjonowanie bez otaczającego nas plastiku. Tworzywa sztuczne są wykorzystywane praktycznie wszędzie: w przemyśle spożywczym, motoryzacyjnym, farmaceutycznym, chemicznym, kosmetycznym czy odzieżowym. Chociaż, dzięki swoim właściwościom, plastik, mając wiele praktycznych zastosowań, ma także ciemne strony.

Należy pamiętać, że tworzywa sztuczne rozkładają się w bardzo długim horyzoncie czasowym, co jest niezwykle ważne w przypadku deponowania ich na składowiskach odpadów. Jeżeli trafią na składowiska, będą tam zalegać przez setki lat. Przez ten czas będą uwalniać do środowiska wiele szkodliwych substancji. Ponadto, niepoddanie ich recyklingowi jest ogromnym marnotrawstwem, ponieważ do ich produkcji używa się ropy naftowej.

Do Polski ropę naftową sprowadzamy głównie z Rosji i krajów arabskich, a każdego roku 4 do 6% tego surowca zużywa przemysł wytwarzający tworzywa sztuczne. Sprawnie działający recykling może znacząco zredukować to zapotrzebowanie, przyczyniając się do zmniejszenia importu cennego surowca.

Jeszcze w 2016 roku w naszym kraju zaledwie 23% opakowań z tworzyw sztucznych było poddane recyklingowi, a ponad 42% zdeponowano na składowiskach. Jednak już w roku 2018 wskaźnik recyklingu przekroczył 40%. Cały czas jednak znaczna część wartościowego surowca umyka ponownemu wykorzystaniu.

Jeśli chodzi o zdrowie, wykorzystanie plastiku do pakowania żywności nie jest rozwiązaniem całkowicie bezpiecznym. Opakowania te mogą, w pewnych warunkach, uwalniać do żywności szkodliwe związki chemiczne. Z tego powodu korzystanie z plastikowych opakowań powinno się ograniczać do niezbędnego minimum.

Szczególnie niebezpieczne dla naszego zdrowia są przegrzane lub nadmiernie schładzane tworzywa, do produkcji których użyto związku o nazwie Bisfenol A (w skrócie BPA), stosowanego w celu zwiększenia elastyczności i wytrzymałości opakowań. Dotyczy to w szczególności butelek PET, które są wykorzystywane w segmencie wód mineralnych i napojów. Użycie BPA do produkcji tworzyw mających styczność z żywnością zostało w wielu krajach zakazane. Badania wykazały bowiem szkodliwe działanie BPA na układ hormonalny człowieka. Związek ten może wywoływać otyłość, nowotwory i problemy z płodnością. Negatywnie wpływa również na rozwój płodu.

Pamiętać należy także, aby pod żadnym pozorem nie korzystać z plastikowych opakowań, które uległy uszkodzeniom mechanicznym. Butelki typu PET, po wodzie mineralnej lub soku, nie nadają się do ponownego użycia. Ulegają one licznym odkształceniom, które niszczą strukturę tworzywa, co czyni je wyjątkowo nieprzyjaznymi dla zdrowia.

Całkowite odejście od plastikowych opakowań wydaje się niemożliwe, dlatego korzystajmy z nich mądrze, dbając o nasze zdrowie i środowisko.

METALE

Odpadami, których przetwarzanie w recyklingu daje ogromne korzyści środowiskowe i ekonomiczne, są metale. Mogą być one wielokrotnie użytkowane bez jakiejkolwiek utraty jakości. Najczęściej wykorzystywane w produkcji różnych dóbr metale to: stal, aluminium, cynk i miedź. Ze szlachetnych zaś: złoto i srebro. Wytworzone ze stali wyroby wykorzystywane są w przemyśle motoryzacyjnym, elektromaszynowym, okrętowym, w budownictwie, górnictwie, kolejnictwie, ale także w przemyśle zbrojeniowym. Niemniej istotne znaczenie ma stal w przemyśle opakowaniowym.

Powtórne wykorzystanie metali w produkcji nowych wyrobów to przede wszystkim oszczędności energetyczne. Przykładowo, wyprodukowanie jednej tony stali ze złomu pozwala zaoszczędzić 74% energii potrzebnej do jej produkcji z rudy żelaza. W przypadku miedzi, recykling to 86% zaoszczędzonej energii, zaś w przypadku aluminium redukcja zużycia energii sięga nawet 95%.

Oprócz wspomnianej oszczędności energii, recykling stali pozwala zaoszczędzić także 40% wody, przy jednoczesnym zmniejszeniu zanieczyszczeń powietrza (o 86%) i zanieczyszczeń wody (o 76%). Ponadto, przetworzenie 1 tony złomu pozwala zaoszczędzić 1,5 tony rudy, 0,5 tony koksu, i innych materiałów.

Dzięki swoim właściwościom stal pozwala na efektywne wykorzystanie sortowania magnetycznego, co sprawia, że jest ona stosunkowo łatwo odseparowywana z ogólnego strumienia odpadów.

Aluminium jest drugim, po żelazie, metalem wykorzystywanym w przemyśle. Stosowane jest głównie w transporcie, budownictwie oraz przemyśle opakowaniowym. Około 3/4 aluminium dostępnego na rynku wykorzystuje się jako surowiec wtórny. Jedna tona aluminium z odzysku pozwala zaoszczędzić nawet 8 ton boksytu, 6,3 tysiąca litrów ropy naftowej oraz uniknąć emisji do powietrza 35 kg fluorków aluminium. Oszczędności energetyczne sięgają 14 tysięcy kWh energii na tonę, czyli tyle, ile siedem 4-osobowych gospodarstw domowych zużywa w ciągu roku.

Miedź ma szerokie zastosowanie, głównie ze względu na jej odporność na korozję, plastyczność oraz bardzo dobre przewodnictwo cieplne i elektryczne. Bazuje na niej przede wszystkim przemysł elektryczny i elektroniczny, ale także budownictwo, transport i przemysł maszynowy. Cynk z kolei, posiadający właściwości antykorozyjne, jest istotnym składnikiem wielu stopów żelaza. Złoto wykorzystuje się przy produkcji sprzętu elektronicznego i z tego też sprzętu pochodzi znaczna masa złota, odzyskiwanego w procesie recyklingu.

Odpady są cennym źródłem wielu surowców, a metale są z nich odzyskiwane niezwykle skutecznie. Nawet 30% światowej produkcji aluminium i 37% miedzi pochodzi z recyklingu złomu tych metali.

Segregując odpady, miejmy na względzie korzyści wynikające z odpowiedzialnego podejścia do ponownego wykorzystania surowców wtórnych.

PAPIER

Papier towarzyszy człowiekowi od 2 tysięcy lat. Jest nośnikiem informacji, służącym do gromadzenia i przekazywania wiedzy. Średnio każdy mieszkaniec naszego kraju zużywa go około 100 kg rocznie.

Produkcja papieru zależy niestety od wolno odnawiającego się zasobu, jakim są drzewa. Dlatego bardzo istotne jest przetwarzanie papieru. Z każdej tony makulatury uzyskuje się, w procesie recyklingu, ponad 900 kilogramów papieru. Oszczędności są przy tym ogromne. Wyprodukowanie jednej tony papieru z makulatury pozwala oszczędzić 17 sztuk dorodnych drzew, tysiące litrów wody, a także około 1500 litrów paliwa, niezbędnego do wycinki, obróbki i transportu drzew z lasu. Przerabianie makulatury, to także niższe zużycie energii. Na jednej tonie papieru wyprodukowanego w procesie recyklingu, można zaoszczędzić około 4000 kWh energii, czyli tyle, ile dwa typowe gospodarstwa domowe zużywają przez cały rok.

Na makulaturę, gromadzoną w niebieskich pojemnikach lub workach, składają się rozmaite rodzaje papieru i tektury, tj.: gazety, czasopisma, katalogi, ulotki, koperty, ale także pudełka, kartony, papier pakowy i dekoracyjny oraz gilzy czy rolki papieru.

Z makulatury powstaje bardzo wiele różnych produktów, od papieru toaletowego, papieru do drukarek, po kartonowe kształtki na jaja lub wypełnienia opakowań chroniące produkty w czasie transportu.

Niestety, nie każdy papier nadaje się do przerobu i powinien wówczas trafić do pojemników na odpady resztkowe. Takim odpadem jest papier zatłuszczony, np. papier po maśle, czy zabrudzony karton po pizzy. Jeśli zabrudzeniu uległa tylko jego dolna część, to powinna zostać odcięta i wyrzucona do pojemnika na odpady resztkowe. Pozostała, czysta część, może być przekazana do recyklingu.

Innym rodzajem papieru, niepodlegającym procesom recyklingu, jest papier lakierowany i foliowany, który często stanowi okładki kolorowych czasopism. One także powinny zostać usunięte i wyrzucone do pojemnika na odpady resztkowe. Podobnie jest z papierem termicznym. Wszelkiego rodzaju paragony też są odpadem resztkowym i nie nadają się do recyklingu. Niezwykle istotne jest również, aby makulatura nie była mokra, dlatego pamiętać należy o każdorazowym zamykaniu klapy pojemnika. Chronimy w ten sposób zgromadzony surowiec przed deszczem lub śniegiem. Należy także pamiętać, aby nie zanieczyścić makulatury mechanicznie (przedmioty niewykonane z papieru) lub mikrobiologicznie (jednorazowe maseczki, chusteczki higieniczne, pieluchy, podpaski itp.).

Segregacja papieru nie powinna sprawiać trudności. Pamiętać jednak trzeba, że opakowania wielomateriałowe, które są wykonane z wielu różnych materiałów (w tym z papieru), trafiają do żółtego worka lub pojemnika. Należą do nich w szczególności: kartoniki po sokach, mleku lub śmietanie. Pamiętać przy tym należy o zgniataniu lub składaniu kartonów, aby jak najlepiej wykorzystać miejsce w pojemniku lub worku.

SZKŁO

Wiele lat temu nasz kraj zalały tworzywa sztuczne, skutecznie wypierając większość opakowań szklanych. Ich zalety to: niewielki ciężar, wytrzymałość i niskie koszty produkcji. Jednak od kilku lat zauważa się powolny powrót opakowań szklanych. Producenci żywności wychodzą naprzeciw oczekiwaniom coraz bardziej świadomych klientów. Wiele badań potwierdziło bowiem szkodliwość niektórych tworzyw sztucznych dla naszego zdrowia, a warto pamiętać, że szkło było i jest najzdrowszym opakowaniem.

Szklane opakowania zbierane są do kontenerów koloru zielonego i większość mieszkańców nie ma najmniejszych problemów z ich segregacją. **Pamiętać jednak należy, że do pojemników na szkło powinny trafiać wyłącznie opakowania, czyli butelki, słoiki i szklane opakowania po kosmetykach.** Nie ma przy tym znaczenia, czy opakowanie jest bezbarwne, czy kolorowe.

Wiele wątpliwości nasuwają mieszkańcom inne szklane przedmioty, w kontekście tego, czy powinny one trafić do pojemnika na szkło. Szklanki nie tylko nie są opakowaniem, ale dodatkowo powstają z nieco innego szkła, dlatego muszą trafić do pojemnika na odpady resztkowe. Tak samo postępujemy w przypadku: kieliszków, filiżanek, talerzyków, wazoników, wszelkiej ceramiki, porcelany i fajansu oraz kryształów czy stłuczki szklanej, np. z szyb okiennych.

Zasady segregacji ustalane są w taki sposób, aby zapewniały odpowiednią jakość zbieranych surowców przy jednoczesnym minimalizowaniu uciążliwości dla mieszkańców. Z tego względu nie ma konieczności zrywania jakichkolwiek etykiet, metalowych obrączek czy mycia opakowań. Opakowania szklane, podobnie jak inne opakowania, muszą tylko być przed wyrzuceniem opróżnione z zawartości. Powinniśmy odkręcić jednak zakrętki i wyrzucić je do odpowiedniego pojemnika. Nie trzeba także usuwać atomizerów przytwierdzonych do opakowań po kosmetykach. Recykling doskonale radzi sobie z oddzielaniem zbędnych elementów w procesie przetwarzania surowców.

Proces recyklingu szklanych opakowań niesie ze sobą kolosalne korzyści dla środowiska. Trafiające do przetwórni szkło jest wstępnie ręcznie oczyszczane z elementów mogących negatywnie wpłynąć na jego jakość. W procesie technologicznym szklane butelki i słoiki są najpierw rozdrabniane w kruszarkach bębnowych, po czym, przechodząc przez kolejne separatory, oczyszczane są z etykiet papierowych i folii oraz metalowych elementów. Maszyny optyczne automatycznie oddzielają także szkło bezbarwne od kolorowego. Powstający ostatecznie granulat szklany jest wykorzystywany przez huty do produkcji nowych butelek i słoików. Wyprodukowanie jednej tony szkła z granulatu szklanego pozwala zaoszczędzić nie tylko 2 tony surowców pierwotnych potrzebnych do jego produkcji (głównie piasku i niezbędnych topików - sody i wapnia), ale również 30% energii, emitując przy tym aż o 97% mniej zanieczyszczeń przemysłowych do środowiska.

ODPADY BIODEGRADOWALNE

Odpady biodegradowalne zajmują w systemie gospodarowania odpadami istotną rolę. W całym strumieniu odpadów komunalnych ich masa stanowi nawet 30%. Zgodnie z definicją ustawową, odpady biodegradowalne to takie, które ulegają rozkładowi tlenowemu lub beztlenowemu przy udziale mikroorganizmów.

Wśród odpadów ulegających biodegradacji wyodrębnia się dwie podstawowe grupy. Pierwszą są odpady zielone, czyli pochodzące z pielęgnacji terenów zielonych, tj.: skoszona trawa, liście, gałęzie drzew i krzewów, rośliny, kwiaty, zgniłe owoce i warzywa, trociny czy kora drzew. Odpady te powinny być kompostowanie w przydomowych kompostownikach. Transport tej frakcji i kierowanie jej do składowiska jest przejawem marnotrawstwa. Takie działanie generuje dodatkowe koszty funkcjonowania całego systemu.

Trzeba jednak wiedzieć, iż nie wolno kompostować roślin porażonych chorobami, aby nie przenieść choroby na inne rośliny podczas ich nawożenia. Nie powinno się również umieszczać w kompostowniku: skórek od bananów, pomarańczy i innych cytrusów, ponieważ zawierają substancje konserwujące.

Drugą grupę stanowią resztki kuchenne, które należy umieszczać w pojemnikach brązowych. Są to przede wszystkim: stare pieczywo, resztki warzywno-owocowe, resztki kuchenne bez mięsa i kości, filtry do kawy, torebki z herbatą itp. Odpady takie jak: kości, mięso, pozostałości ryb i owoców morza należy traktować jak odpady resztkowe. Trafią one razem z pozostałymi odpadami resztkowymi do instalacji, w których będą podlegać procesom biostabilizacji.

Do roku 2020 konieczne było ograniczenie ilość bioodpadów trafiających na składowiska do maksymalnie 35% masy odpadów zdeponowanych na składowiskach w 1995 roku. Kolejne lata stawiają jednak przed systemem gospodarki odpadami nowe wyzwania, a Komisja Europejska może nakładać kary finansowe na kraje, które nie uzyskają zakładanych limitów. Jest to mechanizm motywujący kraje członkowskie do zaprzestania składowania odpadów biodegradowalnych, ze względu na fakt, iż odpady te podczas swojego rozkładu uwalniają metan, który jest gazem cieplarnianym o 100-krotnie większej skuteczności, niż dwutlenek węgla.

Odpady biodegradowalne, w szczególności odpady zielone, przekazane we fioletowych workach lub pojemnikach operatorowi, stanowią materiał, z którego profesjonalne kompostownie produkują kompost. Jest on następnie poddawany ocenie sanitarnej i jeśli spełnia określone normy, jest oferowany ogrodnikom i rolnikom, jako doskonałe uzupełnienie gleby w substancje odżywcze.

Gromadząc odpady biodegradowalne, istotne jest zatem, aby nie zanieczyścić ich innymi odpadami, które mogą obniżyć jakość kompostu lub wręcz uniemożliwić jego produkcję. Należy przede wszystkim unikać wyrzucania bioodpadów w reklamówkach, które nie są biodegradowalne.

SYMBOLE NA OPAKOWANIACH

1 - PET - politereftalan etylenu
Używany do produkcji jednorazowych opakowań i butelek do wody mineralnej. Nie wolno używać ponownie.

2 - HDPE - polietylen dużej gęstości
Bezpieczny w kontakcie z żywnością. Opakowania nadają się do ponownego użycia.

3 - PVC - polichlorek winylu
Używany do produkcji folii. Najlepiej unikać. Nie jest przeznaczony do kontaktu z żywnością.

4 - LDPE - polietylen małej gęstości
Używany do produkcji opakowań na żywność. Raczej bezpieczny.

5 - PP - polipropylen
Używany do produkcji opakowań na żywność. Opakowania nadają się do ponownego użycia.

6 - PS - polistyren
Używany do produkcji styropianu. Unikać kontaktu z żywnością.

7 - INNE - tworzywa sztuczne inne niż 1-6
Najbardziej niebezpieczne i toksyczne plastiki.

22 - PAP - papier
Oznacza różne rodzaje papieru. Głównie papier piśmienny, do kopiarek i drukarek.

40 - FE - stal
Opakowanie wykonane ze stali.

41- ALU - aluminium
Opakowanie wykonane z aluminium.

Opakowanie nadaje się do recyklingu
„Mobius loop" jako deklaracja przydatności do recyklingu wg normy PN-EN ISO 14021:2002.

Opakowanie z udziałem surowców wtórnych
„Mobius loop" jako deklaracja zawartości surowców z recyklingu wg normy PN-EN ISO 14021:2002.

Możliwość ponownego wykorzystania
Opakowanie wielokrotnego użytku. Zostało zaprojektowane z myślą o przynajmniej dwukrotnym użyciu do tego samego celu.

Opakowanie biodegradowalne
Oznaczenie stosuje się w przypadku opakowań, które rozkładają się podczas kompostowania i nie uwalniają szkodliwych substancji.

Wyrzucaj do kosza
Znak ma przypominać, aby opakowanie po wykorzystanym produkcie trafiło do pojemnika na śmieci.

Nie wyrzucaj do zwykłego pojemnika
Symbol spotykany na bateriach, sprzęcie elektrycznym i elektronicznym. Odpad należy przekazywać do wyznaczonego punktu zbiórki.

Opakowanie przeznaczone do kontaktu z żywnością
Bezpieczne w kontakcie z żywnością.

70 - GL - szkło bezbarwne
Opakowanie wykonane ze szkła bezbarwnego. Bezpieczne w kontakcie z żywnością.

71 - GL - szkło zielone
Opakowanie wykonane ze szkła zielonego. Bezpieczne w kontakcie z żywnością.

72 - GL - szkło brązowe
Opakowanie wykonane ze szkła brązowego. Bezpieczne w kontakcie z żywnością.

Prawidłowo prowadzona selektywna zbiórka odpadów decyduje o sukcesie systemu gospodarowania odpadami. To, czy i jak segregujemy odpady, rzutuje nie tylko na koszty obsługi całego systemu, ale przede wszystkim na ilość i jakość surowców trafiających do ponownego wykorzystania.

Poniższy indeks zawiera alfabetyczny wykaz szerokiej gamy odpadów, z którymi można zetknąć się w każdym gospodarstwie domowym. Obok nazw odpadów wskazane zostały także informacje o ich typie oraz wskazówki pomocne w ich prawidłowym zagospodarowaniu.

RODZAJ ODPADU

Nadaje się do recyklingu
Przedmiot wykonany z materiału, który może zostać wykorzystany w recyklingu.

Odpady niebezpieczne
Odpad podlega specjalnej zbiórce. Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady.

Zużyty Sprzęt Elektryczny i Elektroniczny
Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady. Należy przekazywać do punktów zbiórki.

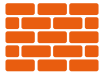

Odpady budowlane i rozbiórkowe
Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady. Należy dostarczać do PSZOK-u lub zamówić kontener.

Odpady biodegradowalne
Zaleca się kompostowanie wskazanych odpadów we własnym zakresie.

Odpady wielkogabarytowe
Nie wyrzucać do zwykłych pojemników na odpady. Są odbierane w PSZOK-u lub w trakcie mobilnych zbiórek.

Inne odpady
Odpady, których nie daje się jednoznacznie przypisać do żadnej z pozostałych grup.

WSKAZÓWKI SEGREGACJI

Pojemnik na szkło
Przeznaczony do gromadzenia wyłącznie szklanych opakowań (butelek, słoików oraz opakowań po kosmetykach).

Pojemnik na tworzywa sztuczne i metale
Przeznaczony do gromadzenia przedmiotów i opakowań wykonanych z plastiku, metalu oraz opakowań wielomateriałowych.

Pojemnik na papier
Przeznaczony do gromadzenia przedmiotów i opakowań wykonanych z papieru lub tektury.

Pojemnik na odpady biodegradowalne
Przeznaczony do gromadzenia resztek żywności i odpadó kuchennych.

Pojemnik na odpady zielone
Przeznaczony do gromadzenia odpadów zielonych pochodzących z pielęgnacji ogrodów.

Pojemnik na odpady resztkowe
Przeznaczony do gromadzenia odpadów pozostałych po segregacji, które nie nadają się do przetworzenia.

Pojemnik metalowy na popiół
Przeznaczony do gromadzenia popiołów, w przypadku gdy jest on odpadem zbieranym selektywnie.

Specjalny pojemnik
Specjalnie oznakowany pojemnik dedykowany zbiórce określonych odpadów.

PSZOK
Odpad można dostarczyć do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych.

Punkt sprzedaży
Odpad można pozostawić w punkcie sprzedaży przy zakupie nowego sprzętu tego samego rodzaju.

Mobilna zbiórka
Odpad jest odbierany w trakcie zbiórek mobilnych. Nie wystawiać odpadów poza terminami zbiórek.

Odpady szkodliwe
Odpad jest usuwany po wcześniejszym zgłoszeniu wyłącznie przez wyspecjalizowane podmioty.

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
A		
AGD drobne		
AGD duże		
Agrafka		
Akumulator samochodowy		
Akumulatorki (baterie)		
Antena satelitarna		
Aparat fotograficzny		
Armatura łazienkowa/kuchenna		
Artykuły higieniczne		
Azbest, odpady azbestowe (eternit)		
B		
Balon dmuchany		
Balon do wina		
Bandaże		
Bateria łazienkowa (armatura)		
Baterie		
Baterie alkaiczne		
Baterie guzikowe		
Benzyna (do prania chemicznego)		
Benzyna do zapalniczek (w oryginalnym opakowaniu)		
Bezpieczniki (osprzęt elektryczny)		
Bidon metalowy		
Bidon plastikowy		
Bindownica (laminator lub kopiarka)		
Blacha metalowa		
Blistry po tabletkach (puste)		
Blistry z tabletkami		
Boazeria		
Bombki choinkowe		
Brodzik (wanna, kabina prysznicowa)		
Butelka dziecięca plastikowa		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Butelka plastikowa po chemii gospodarczej		
Butelka plastikowa po napojach		
Butelka plastikowa po olejach spożywczych		
Butelka szklana po napojach		
Butelka szklana po olejach spożywczych		
Butla gazowa (pusta)		
Buty		
C		
Celofan (folia)		
Ceramika		
Cerata		
Chemikalia w oryginalnych opakowaniach		
Chleb (pieczywo)		
Chłodziarka (lodówka, sprzęt AGD)		
Choinka naturalna		
Choinka sztuczna		
Chusteczki higieniczne		
Chusteczki nawilżające		
Chwasty		
Ciśnieniomierz elektroniczny		
Czajnik elektryczny		
Części samochodowe		
D		
Dachówka		
Deska do krojenia drewniana		
Deska do krojenia plastikowa		
Deska do krojenia szklana		
Deska drewniana (boazeria, parkiet, płyty meblowe)		
Detergenty w oryginalnych opakowaniach		
Dezodorant opróżniony (spray)		
Dętka rowerowa		
Długopis plastikowy/metalowy		

PUNKT SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW KOMUNALNYCH

Zmiany w systemach gospodarowania odpadami, zainicjowane nowelizacją Ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które wdrażane są od połowy 2013 roku, dotyczą także funkcjonowania Punktów Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK).

PSZOK to miejsce, w którym mieszkańcy Węgrowa objęci systemem gospodarki odpadami mogą, poza wyznaczonymi harmonogramem dniami odbioru, bezpłatnie oddać odpady zebrane w sposób selektywny: papier, szkło, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe, metale, odpady biodegradowalne, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady niebezpieczne, meble, drobny gruz.

Pamiętajmy, że Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych jest miejscem funkcjonującym według określonych reguł. Regulamin PSZOK-u określa w szczególności zasady, jakimi powinni się kierować mieszkańcy, dostarczając do niego odpady różnych frakcji. Przede wszystkim przyjęcia odpadów, które przywieziemy do PSZOK-u, dokonuje upoważniony pracownik, po sprawdzeniu zgodności z wykazem aktualnie przyjmowanych odpadów. Mieszkańcy zobowiązani są do bezwzględnego przestrzegania regulaminu i poleceń pracownika PSZOK-u.

Odpady, które przekazujemy, muszą być posegregowane i nie mogą być zmieszane lub zanieczyszczone innymi odpadami. Należy przy tym zwrócić uwagę, by jakiekolwiek odpady płynne, które przekazujemy do PSZOK-u, znajdowały się w dobrze opisanych i niecieknących pojemnikach. Jeszcze lepiej, gdy będą to pojemniki oryginalne. Pracownik odpowiedzialny za ich przyjęcie musi mieć możliwość określenia, co się w nich znajduje.

W przypadku, gdy dostarczone odpady będą znajdować się w nieszczelnych, cieknących pojemnikach, obsługa PSZOK-u ma prawo odmówić ich przyjęcia.

PSZOK przyjmuje:

- papier i tekturę,
- tworzywa sztuczne,
- opakowania wielomateriałowe,
- metale,
- szkło,
- odpady ulegające biodegradacji/zielone,
- drewno,
- odpady wielkogabarytowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte opony,
- przeterminowane leki,
- zużyte baterie i akumulatory,
- tekstylia,
- odpady budowlane i rozbiórkowe, stanowiące odpady komunalne,
- inne odpady niebezpieczne, powstające w gospodarstwach domowych,
- styropian opakowaniowy.

Lokalizacja PSZOK:
ul. Prosta

Zeskanuj kod aby przejść na stronę Urzędu i uzyskać aktualne informacje.

PSZOK nie przyjmuje odpadów zmieszanych, resztkowych, części samochodowych i odpadów pochodzących z działalności gospodarczej.

KAMPANIA EDUKACYJNA **WĘGROWA**

„Budowa Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych na terenie Miasta Węgrów przy ulicy Prostej" dofinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, Działanie 2.2 Gospodarka odpadami komunalnymi.

ZASADY SELEKTYWNEJ ZBIÓRKI ODPADÓW

Tworzywa sztuczne, opakowania z tworzyw sztucznych

- reklamówki i torby foliowe
- plastikowe butelki, baniaki po żywności, środkach czystości
- opakowania po produktach spożywczych
- plastikowe opakowania po chemii gospodarczej i kosmetykach
- plastikowe doniczki
- styropian i folie opakowaniowe

Metale i opakowania wielomateriałowe

- puszki po konserwach, metalowe opakowania
- metalowe zakrętki, korki i kapsle
- puszki po napojach
- opakowania z folii aluminiowej
- opakowania Tetra Pak, np. po napojach i mleku
- opakowania po kawie, słodyczach, chipsach itp.

Odpady opakowaniowe powinny być opróżnione z zawartości i zgniecione.

Papier i opakowania z papieru/tektury

- gazety i czasopisma
- prospekty, katalogi, ulotki
- książki i zeszyty (bez foliowanych okładek)
- papier szkolny i biurowy
- kartony i tektura
- rolki papieru i gilzy
- torebki i worki papierowe, papier pakowy i ozdobny

Opakowania kartonowe powinny być złożone. Papier powinien być suchy i niezatłuszczony.

Opakowania szklane

- butelki ze szkła bezbarwnego
- słoiki ze szkła bezbarwnego
- opakowania po kosmetykach ze szkła bezbarwnego
- butelki ze szkła kolorowego
- słoiki ze szkła kolorowego
- opakowania po kosmetykach ze szkła kolorowego

Opakowania szklane powinny być opróżnione z zawartości i pozbawione nakrętek.

Odpady biodegradowalne

- stare pieczywo
- skorupki jaj
- resztki warzywno-owocowe
- resztki kuchenne (bez kości i mięsa)
- torebki z herbatą, filtry do kawy
- łupiny orzechów

Odpady BIO powinny być wyrzucane luzem - bez foliowych toreb i worków.

Odpady zielone

- skoszona trawa
- liście
- gałązki krzewów
- rośliny doniczkowe i kwiaty
- kwiaty ogrodowe
- drzewka choinkowe

Odpady zielone powinny być tak rozdrobnione, aby mieściły się w pojemniku lub worku.

Odpady resztkowe, pozostałe po segregacji

- szkło stołowe, kryształy, fajans i porcelana
- tubki po pastach
- pieluchy, podpaski, chusteczki higieniczne, maseczki
- znicze z zawartością wosku, resztki świec
- niedopałki papierosów
- zimny popiół (także z grilla)
- odchody zwierząt
- resztki mięsa i kości
- resztki ryb i owoców morza
- zużyte ręczniki papierowe i serwetki
- rękawice ochronne, inne przedmioty z gumy
- zabrudzony i tłusty papier
- drobne zabawki
- zniszczona odzież, tekstylia i buty

Do pojemnika na odpady resztkowe powinno trafić tylko to, czego nie uda się wysegregować w celu odzysku lub recyklingu.

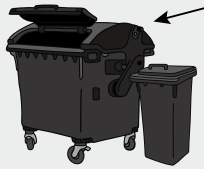

Odpady wielkogabarytowe

- stare meble
- materace, kołdry i poduszki
- dywany, chodniki
- duże zabawki
- krzesła i stoliki ogrodowe
- stare rowery

ZSEE (sprzęt elektroniczny i elektryczny)

- sprzęt RTV i AGD
- golarki, trymery, suszarki
- sprzęt komputerowy
- telefony komórkowe
- kable i przewody elektryczne
- zabawki elektroniczne i elektryczne

Odpady niebezpieczne

- baterie i akumulatory (specjalny pojemnik)
- przeterminowane leki (zbierane są do specjalnych pojemników w aptekach)
- zużyte oleje i smary
- farby, lakiery i kleje
- substancje chemiczne
- żarówki, świetlówki (specjalny pojemnik)

Dostarczaj nieodpłatnie do Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) lub przekazuj w czasie mobilnych zbiórek.

- opony samochodów osobowych (do 10 sztuk rocznie na gospodarstwo)
- odpady budowlane i rozbiórkowe (do 2 ton rocznie na gospodarstwo)

Urząd Miejski w Węgrowie
ul. Rynek Mariacki 16
07-100 Węgrów
sekretariat@wegrow.com.pl

Wydział Gospodarki Komunalnej Urzędu Miejskiego w Węgrowie
Tel. (25) 792 31 81 wew. 201
www.odpady.wegrow.com.pl

Możesz wyjąć tę wkładkę z poradnika i zawiesić na lodówce.

JAK BYĆ BARDZIEJ EKO?

Każdego dnia nasze nawyki determinują szereg decyzji, stanowiących o tym, czy jesteśmy rzeczywiście ukierunkowani na ochronę środowiska, czy tylko jesteśmy eko, bo taka jest moda. Chcąc być naprawdę eko, oprócz segregowania odpadów, powinniśmy codziennie kierować się kilkoma kluczowymi zasadami.

Wybierajmy produkty wytworzone z odzyskanych w recyklingu surowców. Wpływamy tym samym na wzrost popytu i zachęcamy producentów do wykorzystywania surowców wtórnych.

Kupujmy tylko tyle, ile jest nam naprawdę potrzebne. Tą regułą powinniśmy się kierować szczególnie w kontekście zakupów żywności.

Jeżeli to możliwe, wybierajmy opakowania szklane. Są bezpieczne dla naszego zdrowia i w 100% podlegają recyklingowi.

Unikajmy produktów pakowanych w wiele warstw. Sztandarowym przykładem wielokrotnego pakowania produktów są pasty do zębów. Większość past do zębów, oprócz oczywistego opakowania w formie tubki, jest sprzedawana w dodatkowym, zupełnie zbędnym kartoniku.

Na zakupy wybierajmy się z torbą wielokrotnego użytku. Unikniemy konieczności zakupu w sklepie jednorazowych reklamówek, które szybko stają się odpadem.

Zawsze, jeżeli to możliwe, zgniatajmy lub składajmy opakowania przed ich wyrzuceniem do pojemnika. Ograniczając objętość opakowań, przyczyniamy się do wzrostu efektywności transportu odpadów. Dotyczy to w szczególności butelek PET.

Powyższe reguły są proste w realizacji i nie nastręczają zbytnich problemów. Jeśli postanowimy się nimi kierować, mogą zdecydowanie poprawić efektywność systemu gospodarowania odpadami.

DOBRE RADY NA ODPADY

AKUMULATORY

Akumulator oddaj w sklepie przy zakupie nowego, a z pewnością otrzymasz upust. Możesz również poszukać przedsiębiorcy, który skupuje zużyte akumulatory.

BATERIE

Baterie zawierają toksyczne substancje, dlatego wyrzucaj je wyłącznie do specjalnych pojemników, które znajdują się na stacjach benzynowych, w sklepach, urzędach i placówkach oświatowych.

PRZETERMINOWANE LEKI

Leki wrzucaj do specjalnych pojemników znajdujących się w aptekach, ponieważ tylko w ten sposób zostaną one poddane prawidłowej utylizacji.

ŚWIETLÓWKI ENERGOOSZCZĘDNE

Świetlówki zawierają niebezpieczną dla zdrowia rtęć, dlatego postępuj z nimi bardzo ostrożnie i przekazuj do sklepu, w którym kupujesz nowe świetlówki.

ZUŻYTE OLEJE I SMARY TECHNICZNE

Oleje i smary oraz pozostałości po nich przekazuj w oryginalnych opakowaniach do miejsca zakupu. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

FARBY I ROZCIEŃCZALNIKI

Pozostałości farb i rozcieńczalników wraz z oryginalnymi opakowaniami przekazuj do miejsca zakupu. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

SUBSTANCJE CHEMICZNE

Wszelkie substancje chemiczne i opakowania po nich przekazuj do miejsca ich zakupu. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

KLEJE

Kleje, które nie nadają się do stosowania, należy przekazywać w oryginalnych opakowaniach do miejsca ich zakupu. Warto zachować dokumenty potwierdzające ich zakup.

INDEKS - E, F

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Doniczka ceramiczna		
Doniczka plastikowa		
Drewno (boazeria, parkiet, płyty meblowe)		
Drukarka (sprzęt komputerowy)		
Drut (drobny złom)		
Drut kolczasty (ogrodzenia, płoty, bramy)		
Drzwi (stolarka otworowa)		
Dysk zewnętrzny (drobny sprzęt elektroniczny)		
Dywan, wykładzina		

E

Elektryczna szczoteczka do zębów		
Elektryczne i elektroniczne zabawki		
Elektryczne przyrządy medyczne		
Elektryczny podgrzewacz wody		
E-papieros (drobna elektronika)		
Eternit (azbest)		*
Europaleta		

F

Faks, skaner		
Farby w oryginalnych opakowaniach		
Felgi samochodowe bez opon		
Filc budowlany, materiały izolacyjne		
Filc w małych kawałkach		
Filtr do kawy z fusami		
Filtr olejowy, części samochodowe	?	
Filtr powietrza samochodowy	?	
Flamastry, pisaki		
Folia (bąbelkowa, zwykła, stretch)		
Folia aluminiowa		
Folia na dokumenty, skoroszyty plastikowe		
Fotelik samochodowy		
Fusy po herbacie, kawie		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
G		
Gałęzie drzew i krzewów		
Garnek metalowy		
Gaśnica		
Gazety		
Gąbka (art. higieniczny)		
Glazura		
Grill stalowy		
Gruz budowlany		
Grzejnik elektryczny		
Guma do żucia		
Gumowe rękawice (guma, lateks)		
Gwoździe, śruby, elementy łączące		
H		
Hamak		
Hulajnoga		
Huśtawka		
I		
Igliwie, liście, gałęzie, trawa		
Igła medyczna		
Inhalator (drobny sprzęt medyczny)		
Instrument muzyczny elektryczny		
J		
Jarzeniówka (świetlówka, żarówka energooszczędna)		
Jarzyny, warzywa, obierki gotowane i surowe		
K		
Kabel, przedłużacz, osprzęt elektryczny		
Kabina prysznicowa (brodzik)		
Kalka i papier przebitkowy		
Kalosze gumowe		
Kaloryfer		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Kamienie, bruk		
Kamionka, ceramika drobna		
Kanistry plastikowe czyste		
Kapsle od butelek, zakrętki słoików		
Karnisz, żaluzja		
Karton po pizzy (niezatłuszczony),		
Kartonik po mleku, przetworach mlecznych i sokach		
Kartony, tektura		
Kaseta na tusz do drukarki		
Katalogi, prospekty, ulotki		
Kieliszek szklany		
Kleje i masy budowlane		
Klocki plastikowe		
Klosz ze szkła		
Klucze metalowe, narzędzia metalowe		
Koc wełniany		
Kołdra, poduszka		
Komputer (sprzęt komputerowy)		
Koperta, koperta z okienkiem		
Kopiarka (ksero)		
Kora drzew, liście, gałęzie, trociny		
Kosz wiklinowy		
Koszulka foliowa do dokumentów		
Koszyczek na jajka (wytłaczanka papierowa)		
Koszyczek na jajka, owoce i warzywa (plastikowy)		
Koszyczek po kostce WC		
Kości, mięso, ryby		
Kredki		
Krzesło, stół, meble		
Książki, zeszyty, notesy		
Kubek ceramiczny		
Kubek papierowy po kawie		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Kubek plastikowy po produktach mlecznych		
Kubły po farbach (wyczyszczone)		
Kwasy w oryginalnych opakowaniach		
Kwiaty cięte, wiązanki		
Kwiaty doniczkowe bez doniczek		
Kwiaty sztuczne		
L		
Lakiery w oryginalnych opakowaniach		
Laminator		
Lampa fluorescencyjna (świetlówka)		
Lampa neonowa (jarzeniówka)		
Lampki choinkowe		
Lekarstwa przeterminowane		
Lepiszcze, silikony		
Liście z drzew, trawa, gałęzie		
Lodówka elektryczna		
Lodówka turystyczna		
Lornetka, drobny sprzęt optyczny		
Lusterko małe		
Lustro duże		
Ł		
Ładowarka do telefonu, zasilacze		
Ławka		
Łóżko		
M		
Maść (lekarstwo)		
Materac dmuchany		
Materac do spania		
Meble		
Menzurka, szkło laboratoryjne		
Mięso, ryby		
Muszla klozetowa		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
N		
Nabój gazowy pusty		
Naczynia jednorazowe z plastiku		
Naczynia kuchenne metalowe duże		
Naczynia kuchenne metalowe małe		
Naczynie fajansowe, ceramika drobna		
Naczynie żaroodporne		
Nafta w oryginalnym opakowaniu		
Nakrętki z tworzywa sztucznego		
Narty, sprzęt sportowy		
Narzędzia elektryczne		
Nawozy sztuczne, środki ochrony roślin		
Niania elektroniczna, radio, telefon		
Niedopałki papierosów		
O		
Obierki z jarzyn i owoców		
Odchody zwierząt domowych		
Odpady azbestowe, eternit		
Odpady medyczne i weterynaryjne		
Odpady mięsne, kości, ryby		
Odzież (czysta nadająca się do noszenia)		
Odzież zniszczona (nienadająca się do noszenia)		
Okno, drzwi, stolarka budowlana		
Okulary, lupy		
Oleje silnikowe, smary, płyny samochodowe		
Oleje spożywcze (w nieciekących opakowaniach)		
Opakowanie do gazu sprężonego (puste)		
Opakowanie kartonowe		
Opakowanie papierowe po maśle		
Opakowanie plastikowe po chemii gospodarczej		
Opakowanie plastikowe po kosmetykach		
Opakowanie plastikowe po szamponach		

INDEKS - P

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Opakowanie po aerozolu (puste)		
Opakowanie po chipsach		
Opakowanie po dezodorancie (puste)		
Opakowanie po kosmetyku szklane		
Opakowanie szklane po lekach		
Opakowanie po tabletkach (blistry)		
Opiekacz, gofrownica (drobne AGD)		
Opona rowerowa		
Opona samochodowa		
Ościeżnica, stolarka budowlana		
Owoce, obierki gotowane i surowe		

P

Panele, siding, boazeria		
Papa		
Papier brudny, zatłuszczony		
Papier do drukarki		
Papier do pieczenia		
Papier kalkowy		
Papier listowy		
Papier opakowaniowy (szary)		
Papier pergaminowy (tłusty, zabrudzony)		
Papier przebitkowy (samokopiujący)		
Papier ścierny		
Papier termiczny		
Papier z powłoką foliową		
Papierki po cukierkach		
Paragon fiskalny		
Parasol ogrodowy		
Parasol ręczny		
Pasek skórzany		
Patyczki higieniczne		
Pestycydy, nawozy, środki ochrony roślin		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Pieluchy jednorazowe		
Piłka dmuchana		
Pisaki, flamastry		
Plastry		
Pluszowe zabawki małe		
Płyta gipsowo-kartonowa		
Płytki podłogowe, terakota, glazura		
Płyty CD/DVD		
Płyty gramofonowe, winylowe		
Podkładki pod myszkę		
Podpaski		
Podściółka dla kotów		
Poduszka		
Pokrywki słoików, zakrętki		
Pomadka ochronna		
Pończochy		
Popiół z drewna		
Popiół z węgla kamiennego* (*jeśli w gminie nie obowiązuje zbiórka do specjalnego pojemnika)		
Porcelana, fajans, ceramika		
Pościel		
Pralka (AGD duże)		
Prezerwatywy		
Produkty mleczne		
Prospekty foliowane		
Przedłużacz, kabel, elektro-sprzęt		
Przedmioty gliniane, ceramika		
Pumeks		
Puszka po paście do butów		
Puszki (np. po konserwach, owocach)		
Puszki aluminiowe		
Puszki po aerozolu (z resztkami zawartości)		
Puszki po karmie dla psa, kota		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Puszki po napojach		
Puszki po olejach, smarach technicznych		

R

Rajstopy		
Ramy okienne, stolarka budowlana		
Reklamówka plastikowa		
Resztki farb w oryginalnych opakowaniach		
Resztki jedzenia		
Resztki lakieru w oryginalnych opakowaniach		
Resztki mięsa i ryb		
Resztki oleju opałowego		
Resztki tkanin małe		
Ręcznik kąpielowy		
Ręcznik papierowy		
Rękawice gumowe/lateksowe		
Rękawice z dzianiny		
Roleta okienna, żaluzja		
Rolka po papierze lub ręczniku toaletowym		
Rośliny porażone chorobami		
Rośliny zdrowe		
Rower		
Rozpuszczalniki w oryginalnych opakowania		
Rtęć		
Rury miedziane, stalowe, wielomateriałowe		
Rury PCV		

S

Sedes, muszla klozetowa		
Serwetki papierowe zużyte		
Siatka po owocach (z tworzywa sztucznego)		
Sierść, odchody zwierząt		
Skarpetki		
Skorupy jajek		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Skórki i obierki po owocach i warzywach		
Skrzynka po napojach (plastikowa)		
Słoiki szklane		
Słoma, siano		
Smartfon, telefon, ładowarka		
Smary, oleje silnikowe		
Smoczek dziecięcy		
Soczewki kontaktowe		
Sprzęt AGD		
Strzykawki jednorazowe		
Styropian budowlany dużego formatu		
Styropian opakowaniowy (małego formatu, np. pojemnik na jajka)		
Suplementy diety (np. rozpuszczalne witaminy)		
Szczoteczka do zębów (zwykła)		
Szczotka do muszli klozetowej		
Szczotka do włosów		
Szklane opakowania po kosmetykach		
Szklanka		
Szkło ogniotrwałe		
Szkło okienne (szyba)		
Szkło ołowiowo-kryształowe		
Szkło samochodowe		
Szkło wielowarstwowe, klejone		
Szkło zbrojone		
Szmaty		
Sznurek		
Sztućce metalowe		
Sztućce plastikowe		

Ś

Ścierka		
Ścięta trawa, liście, gałęzie		
Ścinki krawieckie drobne		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Ściółka dla gryzoni		
Środki chwastobójcze		
Środki czyszczące		
Środki dezynfekujące		
Środki do czyszczenia metalu		
Środki do czyszczenia piekarnika		
Środki do czyszczenia toalety		
Środki do czyszczenia urządzeń sanitarnych i ich opakowania		
Środki do konserwacji drewna (opakowanie)		
Środki do pielęgnowania posadzki		
Środki do pielęgnowania samochodów		
Środki do przetykania rur spustowych		
Środki do wywabiania plam		
Środki do zwalczania szkodników		
Środki impregnujące (i puszki)		
Środki ochrony nasion		
Środki ochrony roślin (do zwalczania grzybów, chwastów, owadów, gryzoni)		
Środki odrdzewiające		
Środki odwapniające		
Środki przeciw molom		
Środki przeciw zamarzaniu		
Środki przeciwkorozyjne		
Śrubokręt, narzędzia metalowe		
Śruby, wkręty, gwoździe		
Świetlówka energooszczędna		

T

Tabletki, lekarstwa		
Tablica korkowa		
Tacka styropianowa		
Tampony higieniczne		
Tapeta		
Tapicerka		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Taśma klejąca		
Tektura falista, karton		
Telefon komórkowy, ładowarka		
Telefon stacjonarny		
Telewizor, monitor		
Termometr do mierzenia gorączki (rtęciowy)		
Termometr do mierzenia gorączki elektroniczny		
Termometry cieczowe		
Test ciążowy		
Tłuszcze i smary techniczne		
Toner do drukarki, kserokopiarki		
Torba na zakupy bawełniana		
Torba na zakupy biodegradowalna		
Torba na zakupy papierowa		
Torba na zakupy plastikowa		
Trawa, liście, gałęzie		
Trociny czyste, gałęzie		
Trucizny i chemikalia wszelkiego rodzaju		
Tubka po paście do zębów		
Tubki i puszki po kleju budowlanym		
Tynki, ceramika budowlana		

U

Ubrania		
Ulotki		
Umywalka		
Urządzenia elektryczne i elektroniczne		

W

Waciki kosmetyczne		
Walizka podróżna		
Wanienka plastikowa		
Wanna, brodzik, kabina natryskowa		
Warzywa, obierki gotowane i surowe		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Wata opatrunkowa, bandaże		
Wata szklana, wełna mineralna, suprema		
Wentylator, klimatyzator		
Wiaderko metalowe		
Wiaderko plastikowe		
Włosy		
Worki foliowe		
Worki po cemencie		
Worki po nawozach		
Worki po proszku (czyste)		
Worki z odkurzacza zapełnione		
Wybielacz (i opakowanie)		
Wycieraczka gumowa		
Wykładzina dywanowa		
Wykładzina podłogowa, dywan		

Z

Zabawki elektroniczne i elektryczne		
Zabawki z metalu		
Zabawki z tworzywa sztucznego		
Zakrętki i kapsle z tworzywa sztucznego		
Zakrętki od słoików		
Zapalarka iskrowa elektroniczna		
Zapalniczka		
Zapałki zużyte		
Zasilacz (sprzęt elektryczny i elektroniczny)		
Zasłony		
Zegarki elektroniczne na baterie		
Zegarki mechaniczne		
Zeszyty, notesy, książki		
Ziemia z doniczek		
Zioła czyste		
Zlew		

	RODZAJ ODPADU	WSKAZÓWKI SEGREGACJI
Złom elektryczny i elektroniczny		
Znicze z woskiem		
Zużyte baterie, akumulatorki		

Ż

Żaluzje, rolety		
Żarówka energooszczędna (świetlówka)		
Żarówka LED		
Żarówka zwykła, żarowa		
Żarówka/lampa rtęciowa		
Żelazko, czajnik, prasowalnica		
Żwirek dla kota		
Żywność przeterminowana		

Podstawa Prawna

§

Niniejszy poradnik zawiera zalecenia segregacji odpadów zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 10 maja 2021 r. w sprawie sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.

Rozporządzenie to zawiera wyłącznie minimalne wymagania, natomiast systemy gospodarki odpadami komunalnymi, organizowane przez gminy, mogą różnić się w szczegółach i modyfikacjach ukierunkowanych na możliwości oraz wymagania lokalnych instalacji.

W przypadku wątpliwości, należy zapoznać się z zapisami regulaminu utrzymania czystości i porządku w gminie, uchwalonego przez radę gminy, lub skonsultować się z gminą.

NIE TRUJ SIEBIE I SĄSIADÓW
NIE SPALAJ ODPADÓW!

Spalając odpady, narażasz siebie nie tylko na utratę zdrowia, ale również na poważne straty finansowe. Spalanie odpadów w piecu domowym szkodzi przewodom kominowym, w których odkłada się tzw. mokra sadza. Może ona ulec zapłonowi i uszkodzić komin, a nawet wywołać pożar.

Spalając odpady w domowym piecu, produkujesz i uwalniasz do atmosfery dioksyny i furany, czyli bardzo niebezpieczne związki chemiczne odpowiedzialne za:

- **zwiększone ryzyko chorób nowotworowych,**
- **zwiększoną zachorowalność układu oddechowego,**
- **możliwość wystąpienia poważnych chorób układu krążenia lub ich nasilenia,**
- **uciążliwe alergie oraz zmiany skórne,**
- **podrażnienie spojówek oka i błon śluzowych,**
- **nawracające bóle głowy i wiele innych.**

Paląc odpady, nie pozbywasz się problemu!

PALĄC ODPADY, TWORZYSZ PROBLEM!

Nie licz na to, że trucizny ulecą z dymem. Większość z nich jest ciężka i opada nie dalej niż kilkanaście metrów od komina! Trujesz swoje otoczenie, szkodzisz sobie, dzieciom, wnukom i sąsiadom!

Zastanów się!

CZY CHCESZ ZOSTAWIĆ ZATRUTY ŚWIAT SWOIM DZIECIOM?

Pamiętaj

To MY tworzymy atmosferę